

ШЫН

СЭКП Тыва обкомунун, Тыва АССР-ниң Дээди
Совединиң болгаш Министрлер Чөвүлелиниң органы

1987

ЧЫЛАДЫН

январь

6

вторник

№ 4 (13304)

1925 чылда
үлдүзлөтүлгөн.
Өрткө 3 көпөсө.

Чая сүт объективниң тулуту-
да элечиги ажалды тулуту-
жулар моон-биле эгелээ. Ол
улуз эвес кемчиге чазын үр
үзүндө канчаар-даа аажок
дажып, башкарымаса апар-
ган. Төлөңдөй сүтүр майла ка-
нал туура көрдүгү. Ам ий-
да ажалдан туруп тулуту-
ларын чымчыт үр эгел-
лөө; үр эгелээде кемчи-
чаа ууну тулуту четтигитер
эрежжик чугула. Ычангаш
чатымныкы бүрүз-ле каяла-
ды 30-40 метрге узундугу-
рун.

ХАРЦЫЗСК. (Донецк об-
ласты). Донбасса Харцызск-
ниң хоолалар заводунда от-
тулар чүдү магистральдары-
га кергелээр улуз диаметри
хоолаларны бүдүрүп тулуту-
рун калбарган. Хоолаларны
электр-биле канчаарыны 2
дугаар негизни комплексти
чартылганын биргэ элеч-
чөө доссанын соода
улуз диаметри хоолаларны
бүдүрүп тулуту болур арга-
лар тургустуну келгес. Кол
бүдүрүлгө чөри доктаатып,
заводтун коллективни үлөтү-
рүп күчүзү чылда 300 мың
тонна продукцияны бээр кы-
дыр чедирген. Харцызскниң
хоолаларны заводун чар-
тылганын бо чылда доосар
деп хүлээлгени алганар.
Аңаа чангыс ай автоматчы-
тыгаш системаны тургузар.
Мундуг байдал ол-ла күчү-
лерге чылдын-аа 200 мың тон-
на хоолаларны немей аң бо-
лур арганы бээр.

ТАШКЕНТ. «Узбексельмаш»
бүдүрүлгө каттыжымшыкын
пресс негизин ажалчылар
бот-боттарыга «чик бус-
биле» деп сеткип ханып, күзөп
турганар. Олар сауналы,
изит, күдүрүлгө чөри, дышта-
лыганын болгаш психикти
чингелдеп тускай кабинет-
тер бар чуртталга комплек-
сини элери болу бергенер.
Профиздел активчилерин
саны-биле ол турттуган. Бү-
дүрүлгө социал-экономи-
ктик жөндүлүгүнүн планын
сүтүр чаз чылдык бир ду-
гаар хүннеринде ийде нөгөз
болгаш үлөтүп бараанары-
ны, хоорайны сервас алган
чөрилерини филмдары ажит-
тыгаш.

(СЭТА).

Э Д Е ТУРГУСТУНУУШКУННУН ОРУУ-БИЛЕ

1987 чыл онзагай чыл. Бирги ээлчегде чурт Ок-
тябрьның социалистиг Улуг революциязынын 70
чылын байырлады-биле демдеглээр. Оон-биле
тергелештир дыка хөй бүдүрүлгелер, каттыжымш-
кынар улус ажал-агынын адырлары бодун боду
акшаладырарынын, долу бот-орула-чарылганын
принципине кирер. Үлөтүр, агроулеттүр компе-
киси, транспорт, харылаа, амыдырал хандырылга
бүдүрүлгелери ажал-агынын чорудулганын чаа
системанын шилчир. Ычангаш улус ажал-
агынын ол адырлары ажалың эл тургузарыңга
чединкинерлиг болуруңга, оон уламыдан совет
кижидерин амыдыралың денелди улам бедир-
ринге бүрүрээр бис.

Амгы үеде бистин чуртувустун ажал-ишчилери
Октябрының социалистиг Улуг революциязынын
70 чыл оон төлөпиг уткуур дээш социалистиг чар-
ышты калбарткан. Тываның ажалың чоңу ол
улуг байырлаады күш-ажылчы белектерлиг уткуур
дээш шалыпчы ажалдан турарлар. Улуг-Хем ийш
үлөтүр ажал-агынын, Тываның «Хүндүлелдин
Демдээ» орденниң геология-шинчилел экспедиция-
зынын, «Тыва сүг тулут» трестин, Чурт үлөтүр
министерствозунун бүдүрүлгелеринин, Кызыл
районун «Тинделге» совхозтун, коллективтер
республикага Улуг Октябрының 70 чылын төлөпиг
уткуур талазы-биле чарыштын эгелекчилери бол-
ган. Оларын патриотчу эгелээшкенин СЭКП об-
комунун бюрозун деткен. Бо коллективтерин иш-
чилери он ийги беш чылдык ийги чылынын план-
ныг онаалдарын Улуг Октябрының 70 чылынга
чедир күүседирин хүлээнген. Улуг-Хем ийш үлө-
түр ажал-агыны 1987 чылдын төңүзүңгө чедир
даалган ажыр 518 муң рубльдин продукциязын
бүдүрүп азаан. «Тинделге» совхозтун ажалчы-
нары Улуг Октябрының 70 чылынга чедир ийш чыл-
дын планын ажалыр 10 тонна эттин, 110 тонна
сүттү, 1700 тонна тарааны күрүңгө садарын шит-
пирлээр.

Муриакты коллективтерин эгелээшкенин рес-
публиканың ажал-ишчилери чүдүлгүзүнүп деткен,
оларын үлөгер-биле юбилейни төлөпиг уткууру-
биле бедиткен социалистиг хүлээлгелерин алган,
ажалын эде тургузар, салдыган сорулгаларын
дүргөн шитпирлээр хемчеглерин ап турарлар.

Күш-ажылчы коллективтерин, ажал-ишчилер-
ниң бо патриотчу эгелээшкенин СЭКП Кызыл
хооркому, райкомнары, парткомнар, партия эге ор-
ганизациялары деткип, оон күүсөлдөш органи-
заастаар, масса-политиктиг ажалды калбарты,
юбилейге тураскааткан социалистиг чарышты
дээштиг организаастаар, аңаа ажал-ишчи бүрүзүн
хаара тудар дээш чогуур ажалды чорудуп эгелээр.

Партия организацияларынын, күш-ажылчы кол-
лективтерин ажал-чорудулганын шүгүмчүлекчи
эзу-биле анализтеп көөргө, эде тургустунушкуну
оожум чоруп турар. Чамдык СЭКП райкомнары,
парткомнар, партия эге организациялары парти-
жи ажалдын стилин, аргаларын, хевирлерин сай-
зырангайжыр, коммунистерин, удуртукчулар-
нын харымысалганын бедир, негелден күштелдир-
тер хемчеглерин кошкан ап турарындан планын
онаалдарын күүсөлтээр бүдүрүлгелер, совхозтар,
коммунистер эртен чылын бар болган, ол ийшкеш
күш-ажылды сагыла-чурумун, корум-чурумуну
үрээр, онаашкан ажалыңга ээ-харымысалга чок,
ажал-агыңга эвес чоруктар илээр. СЭКП Кы-
зыл хооркому, партия Улуг-Хем райкому капитал
тулутда ажал-херектин байдалын экижидер, ону
эде тургузар эзулук партижи хемчеглерин ам-даа
албаан, оон уламындан планын онаалдар күү-
сеттимей турар. Чуртталга-коммунал ажал-
агы, Чонун амыдырал хандырылга министерст-
воларынын, харылаа бүдүрүлгө-техниктиг эгел-
еленин, «Тыва автогост» каттыжымшыкынын
бүдүрүлгелеринин ажал-чорудулгаларында четпес-
терин дугайында ажалчы чоңнардан хөй санын
хомудалар кирип турар. Кем-херек үлгедир чо-
руктарың денелди Бии-Хем, Каа-Хем, Өвүр, Тожу,
Сүт-Хөл районнарда 1985 чылдын денелден
көвүдөн. Кадрлар-биле ажалда четпестер улам-
чылавышаан, оон уржуу-биле ажалын саңдарыр,
эрге-жааалын шын эвес ажалыр, партижи са-
гыла-чуруму хажыр удуртукчулар бар, эр-
кен чылдын эгезинден бээр шак ындыг харымысал-
га чок 15 коммунист-удуртукчу ажалыңдан дү-
жүргөн. Үсүндө айткан болгаш өске-даа четпес-
терин бо чылын катаптавас дээш партия органи-
зацияларыңга, күш-ажылчы коллективтерге хоозун
чүве чугаалаар, саазын шокарлар, дүжүметсиг,
ажал-агыңга эвес, партиянын, күш-ажылдын са-
гыла-чурумун, корум-чурумун үрээр чоруктар-
биле демисел, күштелдирер, шүгүмчүлөдү
болгаш бот-шүгүмчүлөдү бартыры чугула.
Ычангаш чурттуң юбилейни төлөпиг уткуур. 1987
чылдын планын онаалдарын чединкинерлиг
күүсөдир, оон-биле ада-чурттуң экономиктиг күчү-
лү быжыгларынга төлөпиг салышкынын ки-
рер.

БАШТАЙГЫ ХҮННЕРДЕН ЭГЕЛЕП ШАЛЫПЧЫ АЖЫЛДААР

Наталья Бичикова Толгар-оол (чуртукта) — Каа-Хем рай-
онда «Енисей» совхозтун муриакты сайчы. Ол эртен
чылда бир киекке онааштыр 1700 кг сүт саарын хүлээнген,
ону 2000 килограмм чедирген.

Наталья Бичикова ол ажал-агынын сүт-бараан ферма-
зында он чыл дүргүзүндө ажалдаан. Саанынын ажалын
аңыктары база өрөдип, социалистиг чарыштын тилекчи-
зи болуп келген.

Ажал-агыңга төлөпиг, быжыг сагыла-чурумун сааны-
га чангыс чөри-чурттуугуру бүдүрүлгө көргүзүп, Тыва
АССР-ниң Дээди Совединиң депутаттыгын соңгаан.

О. ОХЕМЧИКТИН ФОТОЗ.

КВАРТАЛДЫН КҮҮСЕДИР ЧООКШУЛААН

В. И. Ленин аттыг «Тыва лаг-дугу» комбинаттың
септеле-тулуг эгелеленде чазанчылар бригадазы
шалыпчы ажалдап, бо хүннерде бирги кварталдың
планын онаалдарын күүсөдиринче чоокшулаан.

Амырат Ламажапович Хер-
тек ук бригаданы элээн каш
чыл удуртуп келген. Ол 1964
чылдан бээр аңаа чазанчы-
лап эгелээр. Оон дүржүлгө
улагатка, коллективте хоолу-
нарын бирээни апарган. А-
жал дээш негелдеп, бы-
жыг тургусту, кылган ажал-
ды эгезинге чедир кылдыр
ол чангышкан.

Ак сеткилди күш-ажыл

дээш А. Л. Хертек Ленинни
юбилей медалы-биле шаңнат-
кан, коммунистиг күш-ажыл-
дың шалыпчы деп бедик
аттын элеккини.

Бригада кижигитер Ак-
Довурактын тулуттарыңга
ажылдар эжиттер, соңгалар
кылдыр хүлээлгени ажыр күү-
сөдир турар.

С. БАЛЧЫР.

3 ЧЫЛДЫН КҮҮСЕДИР

«Тыва агроулеттүр тулуг» каттыжымшыкының № 2
автобазаның чолаачы М. М. Махмудов эркен
чылды ажалдап, социалистиг чарыштын тил-
екчи болган. Ол ам бо чылдык октябрың улу-
де. Муриакты чолаачы Улуг Октябрының 70 чылынга
чедир беш чылдык үш чылдың даалганы күүсөдир-
ин хүлээнген.

Ол-ла автобазала Б. Н.
Кабдуковтун бригадазы эр-
кен чылдык планын онаалда-
ан 108 хүт утуксеткен. 2300
литр кызыл-чээр тулуттарын
камын алган. Бригада ко-
лектив Октябрың юбилей-
ин күш-ажылчы белектерин
уткуур эгелээшкенин деткип,
ноябрь 7-ге чедир ийш чылдык
планын даалганы күүсөдир-
ин хүлээнген.

Олар аңаа чартык ай дүргү-
зүндө карантин эртер. Ычангаш
малга зоотехниктиг, ветеринар-
лар шинчилелер чорудар.
Оон соода оларын дөңсө аа-
ын-биле бөлүктөр. Баштайгы
чылдарда мынд эвес турган.

Шарыжыктарын тургузар
азыраар дөңсө шөл бар, бирээ-
зинге-ле ийш муң баш турар.
Аңаа 300 хонук дүргүзүндө
күштүг азыралга турар:
ажалда-даа, чөмөгөргө-даа
эртеме үлөтүлгелерин тех-
нология чартыры. Чогуу
чөмө эскерте чок, бизне-ле
саяап, сийос, комбикорм, си-
ген, нөгөз, масса болгаш
минералдык немелдер. Олар
кай-ла ажал-агында четпир.
Оларын малга бээр, рацион-
ну малды азыраар, эңини
болгаш малды дененин ажалы-
биле таарыштыр тургус-
кан. Ук чөмөгүн чүлө бол-
базыраалы бээр. Ол ажал-
дар шүтүү механизматтыг
ганы. Хүнүң баштайгы чар-
ыштыңа бөдүң болгаш чулак-
туг чөмөгүн, ийги чартымын

СЕМИРТИЛГЕ — НЕМЕЛДЕ КУРЛАВЫР

СЭКП ТК-нын Чингис секретары эл М. С. Горба-
чев партияның XXVII съездинин ийдирилген: «Бү-
дүрүлгөлөргө күш-ажылды организаастаар болгаш
ишчир беришкенин экижидер, сагыла-чуруму болгаш
негелден күштелдир талазы-биле шыгымын доосап
эгелээр билек. Оон мурунда сагыла-чуруму кай-
бирге турган курлавлар тыптың ала» — деп чугаалаан.
Ол чугаанын багыткалың бөтүн бис ажал-агылар
аразынын мал семиртир «Суклак» совхозтун дүржау-
газындан көрүп болур бис.

Мал семиртир ажал-агы
тургустунгаан бээр он чыл
болуп турар. Бо үеңи дүргү-
зүндө, мурунда көрүп-лаа
чорбанын, күш-ажылды ор-
ганизастаарың, күш-ажыл-
чы сагыла-чуруму тургуза-
рынын аргаларын шинчилеп
алган бис. Республиканың кү-
рүңгө эт садар планын чыл-
дыңа күүсөдир турар апар-
ганмыда «Суклак» совхозтун
кирген тулуг улуг. Ычангаш
оон ажал-чорудулганын
дүржүлгөдөн чамалы күл-
дери чугаалап көрөб.

Он чыл мурунда биске
мындыг ажал-агы турбаан.
Оон мурунда каян-лаа

кыска үе дүргүзүндө мынча
хөй элти бүдүрүп чорбаан
бис. Ычангаш мал семирти-
рилсе, мурунда аргазы экономика-
га, чөри саң-хөй ажалыңга
көсүк бурунгаарлааган бол-
ган. В. И. Ленинниң «Бир
эвес саң-хөй политиканың
чединки чок болур болу-
рус», бистин калдык-лаа
пийитирген эде тургустунуш-
кунуңны сөткө олурар» деп
демдегенин чөри чок. Моон
аң көөргө, мал семиртилгенин
де бо уламынынын көчүт
чөп, Сөүлү үеде мында бот-
орула-чарыла болгаш брига-
да керээни база шинчелтти-
ген, ажал-агы чарылдалар

ны боду дугаал, улуг орулга-
ны кирип ап турар.

«Суклак» совхоз баштайгы
чылдарында 4-5 муң баш
аңал малдарын семиртир
турган. Эртен беш чылда 35,6
муң аң чылда ортума-биле
7,1 муң баш малды семир-
ген. Беш чылда он орулга
15,2 миллион рубль болган.
Эртен чылдын он айларында
ныта колдандан 1250 тонна
немелде дөңсө амыр план
оранчок ажыр боттанган, бир
чөмөгү продукциянын бот
үңеңи база көрдүңгелден
элээн кудулаан. Ол бүтүн
качан келип ап турарлар?

Манай бир кол айтыр чүс
— малды ажалыңды болгаш
аңалдарыңды, технологияны
экижидер, чамдык ажал-
дарын чарыган. Чижээлээр-
ге, семиртир малды ажал-
агыларда хүлөтү азыралга,
совхозтун бодунуң талыраар
бар. Малды эжел алыртын
совхоз бодунуң транспортун
ажылдап турар. Эжелген мал-
ды тускай кажаага тургузар,

оолар аңаа чартык ай дүргү-
зүндө карантин эртер. Ычангаш
малга зоотехниктиг, ветеринар-
лар шинчилелер чорудар.
Оон соода оларын дөңсө аа-
ын-биле бөлүктөр. Баштайгы
чылдарда мынд эвес турган.

Шарыжыктарын тургузар
азыраар дөңсө шөл бар, бирээ-
зинге-ле ийш муң баш турар.
Аңаа 300 хонук дүргүзүндө
күштүг азыралга турар:
ажалда-даа, чөмөгөргө-даа
эртеме үлөтүлгелерин тех-
нология чартыры. Чогуу
чөмө эскерте чок, бизне-ле
саяап, сийос, комбикорм, си-
ген, нөгөз, масса болгаш
минералдык немелдер. Олар
кай-ла ажал-агында четпир.
Оларын малга бээр, рацион-
ну малды азыраар, эңини
болгаш малды дененин ажалы-
биле таарыштыр тургус-
кан. Ук чөмөгүн чүлө бол-
базыраалы бээр. Ол ажал-
дар шүтүү механизматтыг
ганы. Хүнүң баштайгы чар-
ыштыңа бөдүң болгаш чулак-
туг чөмөгүн, ийги чартымын

да концентраттарын бээр. Сүт
үргүчү турар, а кымын чы-
мып бээр. Малды чөмөгөр
үзүн саадылган болбас.

База бир чугула чүлө —
күш-ажылды организааста-
ар экижидер, ажал төлө-
рин оон камаарылган бол-
дурун. Мында ийш бүрүзүн
бир эвесно кылдыр тургус-
кунуң механизатор, эскертер мал
ажалчылар — шүтүү он
кижи. Бир ажал-агында 180 баш
мал онаажыр. Эвесно бүрүзү
бот-орула-чарылганын, сов-
хоз-биле керээлгеп, Ажал тө-
лөккү аккорд-чарылганын
система сүтүр тургустунган.
Чөмөгөр немелде дөңсөдүн өр-
түн 125 хуу чедир улагтыр-
ган тариф фондусуңга үлө-
көдө доктаатып. Мынд эр-
тек эвесно бүрүзүңге 4 рубль
73 конокс болур. Немелде
дөңсө төлөккү аңалың аңалы
бээр. Ай санында механизатор-
ларга — класы дөңсө, мал
ажалчыларыңга — база класы
дөңсө, эвесно уадуруңуңуңга
— уадуруңга дөңсө төлээр.
Пландаң ажыр алган продук-

Мурнакчы дуржулга

ция дээш төлөккү квартал
түңсөдө, ону сайгарган
өртүнүн 10 хуу кемчээлгеп
төлээр. Мал бис болбазы-
раткан ажалчыларга план-
дан ажыр алган продукция-
ның 3 хууун бээр. Дөңсө ча-
рыгдаларын кызыралга,
камылганын 30 хууун план-
нал кылдыр төлээр. Ычангаш
эвесно чөмөгөдө ажалын
бүрүзүң кириген сөмүш-
кымын барымдаалап бээр.

Соодага күш-ажылды эгел-
еп башкарыны депши-
гелди аргаларын, оон ийш-
де чөк системанын шинчи-
ленин, күш-ажылды бүдүрү-
чүлүң дыка бедиткен. Он
бирги беш чылда бир ажал-
ын 55 муң рубльдин продук-
цияны бүдүргөн. Бир чөмөгөр
продукцияны бүдүрүлгө 7,1
кижи-шак үңгө. Ук совет-
тун дүржүлгөдөн ажалчы-
нын ажалымы моон ийген.

Б. БАЛЧЫР.
Тыва АССР-ниң алдарамт
зоотехник.

АЙДА-ЛА 13,5 МУН РУБЛЬ ЧИДИРИГЛИГ

Чүү мыдыг чидирит боор деп номчук бодай бээр
чадавас. Ычангаш бо чүдүлгө эгезинде оон чылда-
ланын таймалырап көрөөл. «Тыва агроулеттүр тулуг»
каттыжымшыкынын Дүргөсө ажал-агылар аразынын
АКМК-зынын коллективтер эртен чылын айда-ла 13,5
муң рубль чидирит ажалдап келген. Оон чылда-
ла чүдөл?

Тулугла ажалдап турар ки-
жидерин чогуур үе-шаңгыла
ажылдар чөригө чедирин бол-
лур арга бар бе деп айттыр
база тургустунушкун. Ту-
луп турар объективтерин чө-
ригө тарамын боон турары-
дан үе-шаңгы чидир турары
чугаа-жок. Дүргөсө АКМК-нын
тулугжулары Дүргүзүндө стан-
циянынын, ССР-ниң 50 чылы
аттыг, «Роснефть» совхозтар-
нын төлөккү болгаш ол ажал-
агыларын салбарла-
рында, хойжу тургаларында
тулуг кылды турар. Шак мын-
дыг улуг хемчээлгеп, аразы
мрак чөригө тулуг тударга,
тулугжуларын ийш-бээр чо-
рударыңга бергедешкинер
турар дээр болбайн аан.

АКМК-нын удуртукчулары
үе-шаңгы чидирбес-биле тулуг
турар тулугдарын санын кы-
зырар, ажалдап килер
объективтерге кол кичээлгеп
улаанарган болза эки турган.
Дүргөсө АКМК-нын тулуг-
жулары ажалдап чөригө че-
лел азыр дээш хүнүнүн 2
шакты чидирин турар. Бир
эвес бригадала 12 кижи ажал-
дап турар болза, ол брига-
да хүнде 24 кижи-шакты чи-

дирит турар. Бир эвес ону а-
жыкыштыр болза, ук
бригаданың тулугжулары 208
рубльдин тулуг-монтаж
ажылдарын чедир бербей ту-
рары ол. Айда 4,5 муң рубль
чидирит тараагында онааштыр
санаарга, ол сая 13,5 муң
рубль чедер болур. Ол кире улуг
чидирит чүдөн боол турарла?
Оон кол чылдагыны — тулуг-
жулар дажылдар автобус чок
боон турарында. АКМК-ну
тулугжулар сөөртүр машиналарын
тулугта хамаарылга чок
эске организаастаарыңга элеч-
кил ап турар. Ол машина-
лар улус сөөртүрүн тараа-
шас, кырым өгөктөп каан, чүш
сөөртүр машиналар. Ол хө-
лөңдө алган машиналарын
чедирин манаш, тулугжулар
ийш шакты хүнде-ле килес
чидирин турарынын чылда-
ганы ол.

Тулугжуларын бедик тем-
пиг ажалдаарыңга бо хүр
шартлаарың турар-лаа.
АКМК-нын тулугжулары 1986
чылдын планын онаалда-
ан ноябрь айда-ла күүсөдир.
Коллективте ажал-ишчиле-

• Оон чылдагыны чүдөл? •

ри эртен чылын кол керээлгеп
ажылдар талазы-биле тулуг-
монтаж ажалдарынын хемчээ-
лени 131 муң рубльге ажыр
пийиткен. Бодунуң күжү-
биле 1 миллион 524 муң
рубльдин тулуг-монтаж
ажылдарын кылган.

Колонияны тулугжулары
эртен чылын 1 миллион 557
муң рубльдин бараанын ту-
луг продукциянын ажалда-
гыларын. 1 муң 451 дөңсөдүн
метр чуртталга шөлүн эки
шынчылыг тутуш, ажалда-
гыларын. Пландан ажыр 2
чуртталга бажыны туткан.

Ниятанын ажалда-
гыларын 14 объектинин он
үжүн экинчэ демдекке дулаа-
ган. Бүдүрүлгени шын органи-
зааста, чогуур хуусааында
эки шынчылыг туттуган
объективтер дээш материалды
идиг беришкенин тулуг-
жуларын ортуңга непе-
реккенниң ажалында күш-
ажылдын бүдүрүлгөдүнүн
планын даалгалары база
ажыр хуусеттинген. 1985 чыл-
да бир киякке онааштыр 10
муң рубльдин тулуг-монтаж
ажылдары кылалганын турган
болза, эртен 1986 чылда ол
көргүзүп 12 муң рубль чедик.

— Эртен чылын «Советская
Россия» сөзүңүң партиятын
№ 18 «Москвич» тулуг-

трестин эгелечкини Николай
Ильич Травкинниң дугайында
«Травкинниң методу» деп
чулуг бистин коллективте
кежигитерни кичээлгеп та-
ныжык көргөн. Ол талазы-
биле бригаданың, тулугжулар-
биле кичээлдер-даа эртер-
лине. Ычангаш Н. И. Трав-
кинниң аргазын боттарыңга
шенеп көөр-дүр деп шитпир-
челенин Александр Прокопье-
вич Желтонов чугаалай-дыр.
Бо чылдын бирги кварталын-
да коллективтер керээге шя-
чыл бис.

Шынал-ла, коллективтер ке-
рээге кирер бетиле тулугту
бригадаларын бригадирери,
АКМК-нын экономистери бол-
гаш бухгалтерлары аппаратын
ажылдагылары техника-эко-
номиктиг санаяшкынармын бо
хүннерде кылды, тулугжулар
ортуңга таймалыр ажалын
чорудуп эгелээр. Коллективтер
керээ-биле ажалдан эгелээр
үеде колониянын экономис-
теринин ролу бедир. Эле тур-
густунушкуну чоруп турар а-
жы үеде чүдө бүдүрүлгени
билдир чүдө-даа чөмөгө, ий-
тигаш чарыгдаларын саяап
билер, рубль бүрүзүн ажал-
агыңга эзу-биле чарыгдан
билер херек деп чүдөгө эки
лективтер келжигитер бүрүзү эки

билген турар ужураар.

Моон мурунда чылдарда
АКМК-нын коллективтер район-
ун дыка хөй объективтерин
улуг-ла күш үлөтүлгө, та-
наар ажалдап турган. Дыка
хөй ту

2-ги арын. 1987 ч. январь

Найысылалда Алдан-Маадыр аттыг чурт-шинчилел музейинин делгелге залында республиканын уран чүүл школарынын чурулга салбырынның өөренкичлеринин ажилдарынын делгелгеиз ажиттыгын болгаш көрүкчүлерин улут сонуургалын болдуруп турар.

ЧУРУКТА: делгелгеиз ажитышкын үзүнде.

Ю. КОСАРЬКОВТУҢ фотозу.

ТӨРЭЭН ДЫЛЫН ҮНӨЛЭЭР

Мен бодум хуумда бистин тыва дилынысты байлак дил деп билер чорур мен. Оол тодаргай чижээ Тыва Арат Республиканың үзүнде парлатмын упу турган Тыва АССР-ниң күрүн архивинде кагалаттын чыдар солуннарда материалдарны дилдоман номчуп көрсөп, ам чугаа культураның кайы хире сайманын кижэ эскерип каары берге эвес.

Сос кижия балыглар болур. Ол кижия көчүт улут бедиктерге сорук кирип, чалгынар-даа шыдар. Ынчанга дилдомат каяа-даа болдуча ажилга болбас. Кайы хамаачык, үе-дани, культурул эвес сос-домак алып чорур мынд килдерия

ШАК-БИЛЕ ОЙНААРЫНГА

Кызылдың шыдыраа клубуна шак-биле дүргөн ойнардың маргалдаа Чая чылды байырлаа хунеринде эртерек. Алча хоорайның дүргөтүлүш ош шыдыраага киришкен.

Чилде демиселдин түңүнде республиканың хоочун шыдыраачыларын бирээң Матпа Хоумуку 9 салыгдан 7,5 саны чаалап алгаш, тилде.

К. Сат, С. Наскыл, В. Аса-тов олар база шалтымы, эки ойнаанар.

А. ДЫРТЫЯ-ООЛ.

ЯНВАРЬДА ЧАА КИНОЛАР

«55 граус соок турда» — Свердловск киностудиязын ажилы. Сибирге болгаш Уралга болган аячардаа аажок улут соок металлургия комбинатын хай-халатка чедирген; домна сууту сайлаа үнел, кижилер айымга та-варышкан. Ол авария комбинатын ажилында шыгым чептерини болгаш чедир кылдырмаан чүүлдерин ил-реткен. Бо айымды комбинаттын кол ийжеринин өг-бү-лө-лө кычар хулу алган ки-фильме көргүсөң. Ону Мо-нардо Толстойнун сценари-инге режиссер Юрий Иванчук тургускан. Кол ролду сура-жыг берген актер Петр Ве-леминин ойналган. Осе артын ролдарда С. Павлова, Б. Не-ааров, М. Яковлева, В. Со-ломин болгаш өскөлер-даа кирип турар.

«Котаракчылар хомулаа кирибес» деп фильм деректе-нер илест тыварын көргүсөң чогаал жайылга тургустун-гал болгаш мораль, аажы-чанга хамаарышкан амыд-ралдыг чилдег социал айт-тыларын көдүрүп турар.

Ортаа Азиянын бичи хоо-райында болган чогушка бир кижэ олуп каар, өскөс аар балыгыны бээр. Буруулаты-рыкчы автобаста чолаачы-ны Степанов чогуна ол бүтү чүгөге буруулу кылдыр ка-зылтырып турар. Ынчалза-даа деректе илест турар ба-йылаачы деректеринин, кога-ракчыларын болгаш буруу-латтырылгын, оларын ара-зында тус черин илест тур-галда бажынын кем-херекке суналууг кире хайраччалары Степановту болгаш оң дуңмазын өчүктөргөндө дүшүйн турар чүдүлгө-лөүлө, шом-созаанын киришкелерге мегелер турар байлаа бер деп түңүлгө кээр. Кижэ буруулу чүдүлгө ме-ге өчүк бергенниң артын-га чүдүлгө тургустун тургустун көрүкчүлөр сокуурап билки алыр.

Фильмнің сценарийи де-тектив бажынын талазы-биле делгелгеге болу берген мастерлер алышкылар Арка-

дий биле Георгий Вайнерлер чогааткай, Режиссеру — Булат Шмаков.

Степановту ролунга кино болгаш театрын билигирин артизи, СССР-ниң Күркөс шааралык лауреаты Алек-сандар Фатюшин тирттырган. Истектин ролун Алма-Ата-нын аякка көрүкчүлөр теат-рынның актеру Досман Жол-жаксынов күүстөткен. Ук фильмин «Казакфильм» ки-ностудияныг кылган.

«Өскөң Агы болгаш Шо-кары» деп кинону база-ла «Казакфильм» киностудия-зына тургускан. Бо фильм дайын сонда чылдарда он үш харлыг алаа олдуу аажы-чан болгаш сагын-сеткил талазы-биле өздөстөң дү-дүйнүдэ чугаалап турар.

Киноорукту космонавт Илья Найденовту сакты-шыкып илестир кылдыр ажи-лаан. Он үш харлыг алаа олдуу аажы-чан болгаш сагын-сеткил талазы-биле өздөстөң дү-дүйнүдэ чугаалап турар. Оң сонда бичи олак дай-маны-биле аажы демисел-ге тилеп үнелп, кайгамчык ак кушту болууга экеп ала-гаш, хосталгаже ону салып улаурун.

«Бистер шутувус чалы-назын укталган бис». Бо болгалды ук кино бадматкан турар. Чогуна дайын өмү-дүтү берге, хөй чилдиргил болгаш унааралыг, чаш на-зымын үзүнде каржы, шын эвес чорук-биле демисел, араатын кижилерин сойла-гар, сегиржил алышкыча маадырын аажы-чан илест-тирген болгаш калгалган.

Кол ролда Алма-Атаның бир школазынын чеди дугаар класзын өөреникчи Слава Илюшенко тирттырган.

Ю. Яровыйн «Онаа тая-рык» деп тоожуну бугурап «Чалгынынын херин» деп фильмин Олессонин киносту-дияныг үндүргөн.

Пассажирлер олурар «ИЛ-18» самолетка ужуу-уш-кун үзүнде өмүт болу берген. Ол агаарга 15 минуттан хөй ужулуш шыдаас ужурунда,

оңу доран черге хомдулары эржик чугула алгаш, Са-молету черге хомдуларына, Тюменге чедир аялаа үш шак эрткан. Кинода айым-лаалыг бүзүргөң кылдыр тирттырып киргүсөң, Эки-нажыт кижилерин ойналган актерлар аячаргайларга тускай белеткели эртерекер. Агаарга тирттырган чуруктар шуту херек кырында амыд-ралдан алдырган.

Фильмнің кол маадыры — ажилга командирин актер Ев-гений Карельский ойналган. Эвээ-дээ болза элөө чели-тир кескү ролдарда В. За-манский, Г. Юматов, С. Са-зонтьев, Л. Аелажанова бол-гаш өскөлер-даа киришкенер.

«Мосфильм» студияныг «Тема» деп киноорукту сал-ган. Оңу тургузуучу — кайгамчык режиссер Глеб Панфилов. Кол маадыры — суражыг драматург атулаа арман-чүрү-биле доктаамал стүлүз кылдырыкче алдалаа кээр чилдег чогаалчык бу-руушкыга таарымч, улаа-ралга алыч турар үени көр-гүсөң, Кол ролдарда көрүк-чүлөрин амык болгаш сура-жыг актерлар Михаил Улья-нов биле Инна Чурикова тирттырганыр.

«Эмирин чажыт аян-чо-руу» деп киноланын «Узбек-фильм» киностудияныг бу-дүрүп дооскан. Узбек классик Гафур Гулямның «Нетай» деп тоожуну аныгына таа-рыштырган бо фильмде чүс чылдың эгезинде узбек уру-ну алым-чили-биле холбаан салым-чолун чугаалап ту-рар.

«Он ий харлыг Нетанын амыралы аныгың бажы-ныга турда амыр-шалаң, өрүшкүлүг-ле турган. Ынчал-за-даа аныг Эмир айнаа-ла-раш, ону хөй эртерек эске-рип көрүп каар. Ол күлди элел-ле Нетанын келер үзүн айым-чалаа бүргөй бээр.

«Эмирин чажыт аян-чоруу» деп фильм узбек режиссер Фарид Давлатшинның баш-тайы ажилы болур.

«Мосфильм» киностудия-ныг режиссер Леонид Ки-

нахиде биле сценарист Вла-димир Валушкин «Ында бис-тин чок черинде» деп филь-ми тургустынар.

Ынакшышкан ий анык кижэ — ыр-хөгүм ака-м-бинин балериназы биле чораадык амыккай кайыны шилп алыр деп айттыгын шиптирлээрин берге бай-далында таарымч турар.

Фильмде кол ролдарын де-биотантылар: Москваның до-реография училищезинин до-зукчуу Евгения Захарова биле суражыг берген ура-жыг болгаш хөгүмчү Гунар Гража берген. Оларын ка-лы ойнал турар шиптер — В. Заманский, Л. Манаскова, Чая киноланта кол маадыр-ларын бирээң — композитор Максим Дунаевскийн чо-гааткан аялалар.

ГДР биле Румынияныг тургусканы «Анжис» деп филь-мде ийилдерин бичи ай-малыга алаач каш чыл киян кожа чурттап келген өскө-лөкчэ хомчут бир стүлүз киянның соолбурга куру арманыларын амыдыра-лыгта ийилдерин эки ату-жыкыныр болгаш ажи чоруу чедип алдымаш дээр бү-зүлгө чедирин кээринин ду-гайында көргүзүп турар.

Кол ролда — Олег Борисов.

«Индияге чорук кылмы» деп аныг киноланта Индияге ашан дилеп чоруткан анык херектеринин салым-чолун тоожуп турар. Ол аяла челе береп, аас-кежин тылап шылайын муңгаралга таары-мын, анык ажи-биле чары-бээр. Болушукту XX чүс чыл-дын эгезинде болуп турар.

«Үш мушкетерлар мыкаш» деп аныг фильмде дыка хөй чылдарын дүргүзүндө хөйге хөй чедирин келген дээрбе-чин сойлааралыг дулаал-кан үш эрес-адым өнүкү ажишкыларын байларын болгаш арыалыг бичишкы-нин ужурааларын дуга-йында көргүсөң.

В. ДЕДЕРНИКОВА.

Тыва кинопротактын улут редактору.

ЯНВАРЬ 6. ВТОРНИК

БИРГИ ПРОГРАММА МОСКВАДАН

7.00 — Эртеңги гимнастика. 7.10 — Мультифильм. 7.20 — Музыккалыг чаксар. 7.30 — «Үе». 8.15 — Мультифильм: «Чая чыл аян-чоруу». «Куу Шейка». 8.45 — Т-тин экранинга бир дугаар. «Тегеран-43». 1-ги серия. 10.00 — «Эпик, музыка» И. Гайдарын чогаалдары. Т-тин болгаш БЭ радионун урууларын илестир амык күүсүлөр. 10.30 — 10.45 — Бөгүн делгелгө. 16.00 — Мелээр. 16.15 — Улусту татар ырың концерти. 16.30 — Улус депутат-тарынын Лыов область Советин депутатта, Т. Шевченко аттыг колхозтун малчылар бригадири Л. Н. Пешенка-биле школазынын ужура-лыгы. 17.15 — Уруларга уран-чечен фильмин баштай-гы көргүзүп. «Зет» планета дугаында кайы сактыш-кылар. 2-ги серия. 18.25 — «Мян далада кужум». Фильм-дикида музыкалыг дамчы-дылга. 18.45 — «Айтырлар. Дилэжиктер. Шиптирлер». Күш-ажыл төлөвиринин систе-манын сайыраптайдыла. 19.35 — Мелээр. 19.45 — Т-тин экранинга бир дугаар. Уран-чечен фильм. «Тегеран-43». 1-ги серия. 21.00 — «Үе». 21.35 — «Сиена көрүңүз». Театр тайылбыры. 22.55 — Бөгүн делгелгө. 23.10 — 23.35 — К. Готтун киржил-гез-биле музыкалыг дамчы-дылга.

ИЙГИ ПРОГРАММА МОСКВАДАН

8.15 — Эртеңги гимнастика. 8.35 — Док. фильмин баштай-гы көргүзүп. «Кышкы байырлар чангыс». 9.15 — «Будильник». 9.15 — «Камчатка» обазын илестир калелазы ирлар. 9.35 — Ас-траханын телекелене студияныг программасы. 10.35 — Орус географтыг ас чо-гаалыг кино. 11.35 — «Белдер-ле, чөлүштер». Уруларга уран-чечен фильм. 1-ги серия. 12.45 — Фран-суз дил. 13.15 — «Херек кижилер». Уран-чечен теле-фильм. 14.40 — Док. филь-м: «Нерюнгиле чалга». «Чер белеке бээр». 15.05 — 15.10 — Мелээр. 17.45 — Мелээр. 18.00 — Бүгүдө болгаш кижэ бүзүргөсө. «Моза болгаш бистер». 18.40 — Уруларга фильм. 19.15 — Мелээр. 19.25

«Азия төвү». Программала: Мелээр. «Мал ажилы — чугула фронт». Эрте-техник-тиг делгелгө — бүдүрүл-гө. 19.55 — Чарлаалар.

МОСКВАДАН

20.00 — «Тамчыктыг удулар, чаштар». 20.15 — «Борок, Николай Морозовка». Эрте-тех-ник фильм. 20.30 — Ритмич гимнастика. 21.00 — «Үе». 21.35 — «Мян кужум». Уран-чечен телефильм. 22.45 — 00.30 — Баскетбол. Р. Корачанын кубуугу. Эр улус. «Спартак» (Ленинград). «Шибенка» (Югославия). Ле-нинградта дамчыдыла. Ку-бок элестирлерин кубуугу. Эр улус. ЦСКА — Хувенуд (Испания).

7. СРЕДА

БИРГИ ПРОГРАММА МОСКВАДАН

7.00 — Эртеңги гимнастика. 7.10 — Мультифильм. 7.20 — «Чалы» назын ирлап, таны-лап тур. 7.30 — «Үе». 8.15 — «Тегеран-43». Уран-чечен фильм. 1. 2-ги серия. 10.40 — 10.55 — Бөгүн делгелгө. 16.00 — Мелээр. 16.15 — «Хүн кезээде хүнен туруу». Бот-гыныг чогаалыг чы-валы. 17.20 — Док. филь-мин баштайгы көргүзүп. 17.40 — «Камучу: катал тургус-туушкуну үн». Киноорук. 17.55 — Күркөс хулу алышкычын: шынар дээр де-мисел. Останкинонуп концерт залында СССР-ниң Курстан-дарынын төлөкчелери-биле ужуражылга. 19.05 — «Яро-слав Евдокимов ирлар». Фильм-концерттин баштайгы көргүзүп. 19.35 — Мелээр. 19.45 — Т-тин экранинга бир дугаар. «Тегеран-43». 2-ги серия. Уран-чечен фильм. 21.00 — «Үе». 21.35 — «Ого-не» жураалын аалчылар. 22.45 — Бөгүн делгелгө. 23.00 — 23.35 — Делгелгө болгаш аныктар.

ИЙГИ ПРОГРАММА МОСКВАДАН

8.15 — Эртеңги гимнастика. 8.35 — Док. фильмин баштай-гы көргүзүп. «Ажылаа кижия чугаалары». 9.00 — Шерер коллар. 9.30 — Күркөс урулорун Улут театры-нын уруу хөгүм херекселер-инин оркестри ойнал. 9.50 — Аамын школа. 10.20 — «Илбиле бузуктар». Совет чогаалчылар В. Каверинин, А. Гайдарын, А. Мелеев-тин тоолдары. 11.05 — Нем-еи дил. 11.35 — «Белдер-ле, чөлүштер». Уруларга уран-чечен фильм. 1-ги серия. 12.50 — Улустун аялгалы-ны чангылаан туп. Ереван-даа дамчыдыла. 13.20 — «Мян кужум». Уран-чечен теле-фильм. 14.35 — «Көрүш». Фо-тографта болгаш фото-чур-тат дугаындаа док. фильм. 15.05 — 15.10 — Мелээр. 17.45 — Мелээр.

КЫЗЫЛДАН

18.00 — «Бистин аас-кежи-тиг чашназымаш дээр чет-тирлявс. Төрөөн чуртувус».

Көрүлде-конкурс. Сарыг-Сейттин музыка школазынын өөреник-чилеринин концерти. 18.30 — Уруларга фильм. 19.00 — Дел-гелгө байдалынын дугаындаа бесел. 19.10 — Киножурнал. 19.20 — Телемелээр. 19.30 — «Азия төвү». Программала: Мелээр. «Хойбу болгаш хулуэлгө». «Силерин калчаар хандырып турарылы».

МОСКВАДАН

20.00 — «Тамчыктыг удулар, чаштар». 20.15 — «Бойлус мастерская болгаш бистер». Бионика дугаындаа эрте-м. 20.45 — Бир эвес калык бо-дурун күзөтсөң. «Айымдын факторлары». 2-ги дамчы-дылга. 21.00 — «Үе». 21.35 — 22.50 — Уран-чечен фильмин баш-тайгы көргүзүп. «Онаа бай-далдар». 1-ги серия.

8. ЧЕТВЕРГ

БИРГИ ПРОГРАММА МОСКВАДАН

7.00 — Эртеңги гимнастика. 7.10 — Мультифильм. 7.20 — Музыккалыг чаксар. 7.30 — «Үе». 8.15 — Мультифильм. 8.45 — «Тегеран-43». Уран-чечен фильм. 2-ги серия. 9.55 — Делгелгө болгаш аныктар. 10.30 — 10.45 — Бөгүн дел-гелгө. 16.00 — Мелээр. 16.15 — Орус чугаа. 16.35 — Уру-ларга уран-чечен фильмин баштайгы көргүзүп. «Малла-ны болгаш компания». 1-ги серия. 18.00 — «Бистер си-дерге аас-кежини күзеп тур бис». Док. телефильм. 18.30 — «Калы болар көрөйлерин». «Он алды хар чедир болгаш оон улут назы» деп дамчы-дылгага касырылга. 19.20 — Мелээр. 19.30 — «Сөгүтөн сөс — кертең мяш». Хостуг үе — кижэ буруулу сагыш чоаашкыны. 20.00 — «Силе-рге, хоочуннар». Киноарт. 21.00 — «Үе». 21.35 — «Пужинин тоолдары». Фильм-концерт. СССР-ниң улустун артизи О. Борисов күүсүлөр. 22.30 — Бөгүн делгелгө. 22.45 — 23.15 — «Бал делгелгө». РСФСР-нин улустун артизи Э. Пеза-биле ужуражылалар.

ИЙГИ ПРОГРАММА МОСКВАДАН

8.15 — Эртеңги гимнастика. 8.35 — «Улут хоробалгы». Док. телефильм. 9.05 — «Кожай, дарган дугаында, эки база багай дугаында, чырык чер-ге болбайн баар чүүлдер ду-гайында тоожу». 9.45 — Ис-пан дил. 10.15 — «Онаа бай-далдар». Уран-чечен фильм. 1-ги серия. 11.30 — Львовтун телекелене студияныг про-граммасы. 12.25 — «Алды дээр кызыгаар ма». Уран-чечен фильм. 13.30 — «Келер чыл-дарга кайгар көр кылдыр». Док. телефильм. 14.10 — 14.15 — Мелээр. 17.45 — Мелээр. 18.00 — «Аян-чорукчулар клубу».

КЫЗЫЛДАН

19.00 — «Дисе бажыны». Кызылдың № 2 школазын 5-а класзын өөреникчилерини шийн. 19.15 — Телеме-лээр. 19.25 — «Азия төвү». Программала: Мелээр. «Мал ажилы — чугула фронт». Бай-

Тайга району «Бай-Тал» союзоттун улут зоотехниги Д. К. Салчак-биле интервью. «Көз» туулдары — чоңга. Түзүлгө ажил-агиллар арза-дык көчүп чорур механиз-мизастагы колонизациянын начальниг В. Х. Себенгич чуга-лы. 19.55 — Чарлаалар.

МОСКВАДАН

20.00 — «Тамчыктыг удулар, чаштар». 20.15 — Ритмич гимнастика. 20.45 — Док. телефильм. 21.00 — «Үе». 21.35 — 22.45 — Уран-чечен фильмин баштайгы көргүзүп. «Онаа байдалдар». 2-ги серия.

9. ПЯТНИЦА

БИРГИ ПРОГРАММА МОСКВАДАН

7.00 — Эртеңги гимнастика. 7.10 — Мультифильм. 7.20 — Улустун аялгалары. 7.30 — «Үе». 8.15 — «Ол силерге ой-наар чүе эвес-тир». Док. телефильмнің баштайгы көрү-зүп. 8.40 — Дирг амытанар дугаында. 10.10 — 10.25 — Б-ж-ги делегелге. 16.00 — Мел-ээр. 16.15 — Визини хоорай-да «Коборы» аас чогаал аи-самбланыг концерти. 16.25 — Уруларга уран-чечен филь-мин баштайгы көргүзүп. «Ма-лаикин болгаш компания». 2-ги серия. 17.40 — «Авто-граф». Школачыларга лите-ратура викторина. 18.55 — Мел-ээр. 19.05 — «Эрте-м бол-ган амыралы». Тележурнал. 19.50 — Уран-чечен теле-фильмнің баштайгы көрүзүп. «Орук кижиз хая көрүп каалкан». 21.00 — «Үе». 21.35 — Фигурул чүгүлээшкы. СССР чемпионы. Эштин чүгүлээшкы. Хостуг програм-ма. Вильюстан дамчыдыла. 22.35 — Бөгүн делгелгө. 22.50 — 23.50 — «Фантазия байр-далы». Француз «Нина Ричи фирманың мода театры».

ИЙГИ ПРОГРАММА МОСКВАДАН

8.15 — Эртеңги гимнастика. 8.35 — «Ал ирлар. Фильм-концерт. 9.00 — Док. теле-фильмнің баштайгы көрүзүп. «Федор Панафоров». 9.20 — «Онаа байдалдар». Уран-чечен фильм. 2-ги серия. 10.30 — Евгений Шаура болган оон тоолдары. 11.30 — «Графтин бузуктарында». Уран-чечен фильм. 12.40 — Англы дил. 13.10 — «Калы болар көрө-йлерин». «Он алды хар чедир болгаш оон улут назы» деп дамчыдылгага касырылга. 14.00 — «Шаандакы француз музыканың концерти. Лени-градта дамчыдыла. 14.20 — «Тонгунч арманы. Январь 9». 15.05 — 15.10 — Мелээр. 17.45 — Мелээр. 18.00 — Док. телефильм.

КЫЗЫЛДАН

18.20 — Уруларга фильм. 18.35 — «Бот-тынгыр композиторларын ырым». Аль-берт Таноутун чогаалчы-а-жылы. 19.05 — Киножурнал. 19.15 — Телемелээр. 19.25 — «Азия төвү». Программала: Мелээр. «Дүргөтүлгөңүн утанышкыны-биле». «Куль-тура болгаш амыралы». 19.55

МОСКВАДАН

20.00 — «Тамчыктыг удулар, чаштар». 20.15 — Экологтук хун делгелгө. «Камгалал-дыг черге ээл келген». 20.45 — Бир эвес калык болурун күзөтсөң. «Кажан-даа орай күүсөң. 3-кү дамчыдыла. 21.00 — «Үе». 21.35 — 23.00 — Даш-тык фильмин ырым. «Ала-чекер боо-чөсөң». Уран-чечен фильм.

10. СУББОТА

БИРГИ ПРОГРАММА МОСКВАДАН

7.00 — Эртеңги гимнастика. 7.10 — Мультифильм. 7.20 — Музыккалыг чаксар. 7.30 — «Үе». 8.15 — Мультифильм. 8.45 — «Кижэ болгаш бажы». Док. фильмин. 9.15 — «Түдөң ба-лаа». Уруларга дамчы-дылга. 9.45 — Совет ырым концерти. 10.10 — Кремльди Спектиер ордузунга Чая чыл елжизини байырлаа. 10.55 — «Архангельск туртукт Чая чыл елжизини байырлаа. 10.55 — Док. телефильм. 11.55 — Уруларын «Золотое ситче-ко ансамбль танылаар. 12.25 — «Дем каттыжылга». Теле-журнал. 12.55 — Улустун аялгалары. 13.10 — Бөгүн дел-гелгө. 13.25 — «Бүгүдө болгаш кижэ буруулу». «Урулар илестире — бе-дик шынар». Егорьевскийн илде фабриказынын «ажы-ны» дугаында. 14.00 — «Бил-динтир-даа бол, элденгир. 15.00 — Суббота — ала-не хүн. 16.30 — Мультифильм. 16.40 — Улут Охотбаның юбилейне. «Коммунист». Уран-чечен фильм. 18.40 — Телефильмнің баштайгы көрүзүп. «Эдуард Асадов. Тугурун бузуп, ыныктып чор мен». 19.30 — Г. Веревка аттыг Күркөснин үлгөсүлг урун улусту чорунуң кон-церти. 20.05 — Уш сериялы уран-чечен фильмин баштай-гы көрүзүп. «Өдүрүкү чо-рукту чарлаан». (Англия). А. Кристи. 1-ги серия. 21.00 — «Үе». 21.35 — Суббота кезе-зинде. Фигурул чүгүлээш-кы. СССР чемпионы. Эр улус. Хостуг программа. Вильюстан дамчыдыла. 22.35 — «Силерин Николай Озеров ча-лап тур». 00.35 — 00.45 — Мел-ээр.

ИЙГИ ПРОГРАММА МОСКВАДАН

8.15 — Эртеңги гимнастика. 8.35 — РСФСР-ниң алдарлыг артизи В. Семенов (баны) ой-наар. 9.05 — Ритмич гимна-стика. 9.35 — «Сылме ба-дышкыны». Уран-чечен фильм. 11.00 — «Эртеңги поч-та». Музыкалыг дамчыдыла. 11.30 — «Ыржым байлаа со-луттуңар». Уран-чечен фильм. 12.45 — «Делгелгөң уран-чеч-кен культураны». М. Горький. «Кыдыра кижилер». 13.35 — Уруларга фильм жерин. «Баштын Белое Перо». 14.50 — «Кинолаторма». 16.35 — «Силерге ужуражылалар. Квесте эстрада дамчыдыла-ар. 17.00 — «Хөтүгү старт-тар. 17.45 — «Фестиваль» конкурстар. концерттер».

КЫЗЫЛДАН

18.20 — Уруларга фильм. 18.35 — «Бот-тынгыр композиторларын ырым». Аль-берт Таноутун чогаалчы-а-жылы. 19.05 — Киножурнал. 19.15 — Телемелээр. 19.25 — «Азия төвү». Программала: Мелээр. «Дүргөтүлгөңүн утанышкыны-биле». «Куль-тура болгаш амыралы». 19.55

МОСКВАДАН

20.00 — «Тамчыктыг удулар, чаштар». 20.15 — Экологтук хун делгелгө. «Камгалал-дыг черге ээл келген». 20.45 — Бир эвес калык болурун күзөтсөң. «Кажан-даа орай күүсөң. 3-кү дамчыдыла. 21.00 — «Үе». 21.35 — 23.00 — Даш-тык фильмин ырым. «Ала-чекер боо-чөсөң». Уран-чечен фильм.

11. ВОСКРЕСЕНЬЕ

БИРГИ ПРОГРАММА МОСКВАДАН

7.00 — Эртеңги гимнастика. 7.10 — Мультифильм. 7.20 — Музыккалыг чаксар. 7.30 — «Үе». 8.15 — Мультифильм. 8.45 — «Кижэ болгаш бажы». Док. фильмин. 9.15 — «Түдөң ба